

HĽADÁME DETI, KTORÉ POMÁHAJÚ

detský čin roka

23. ročník projektu

prebieha pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky pani Zuzany Čaputovej a pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Zapojte sa
do detskej
poroty.

Podporiť
dobrý skutok
rovesníkov
je tiež veľký čin!

www.detskycin.sk

Strategický partner

Nadácia

Hlavný partner

AUTOCONT

Mediálny partner

RÁDIO EXPRES

Partneri

Alej Tech®

LpZ

Liga za
duševné
zdravie

Ludia
Ludom
SK

ONAV
www.naj.sk

PONTON

Slovenská
POŠTA

stonožka

DETSKÝ ČIN ROKA 2023

Každý rok je projekt v niečom iný, podľa toho, čo deti aktuálne žili a čo sa dialo v spoločnosti, keďže príbehy deti priamo reagujú na aktuálne dianie na Slovensku.

Detské príbehy, najmä tie z vidieka alebo menších miest, ukázali silné medzigeneračné prepojenie medzi členmi rodiny. Deti radi trávia veľa času so starými rodičmi a vzájomne si odovzdávajú lásku a zároveň deti s radosťou a oddane pomáhajú svojim starým rodičom.

Príbehy odzrkadľujú skúsenosti prepojené s vojnou na Ukrajine a potrebu detí pomôcť tak ako môžu.

V roku 2023 prebieha už **23. ročník** a je zaujímavé sledovať podľa listov detí ako narastá počet školských kolektívov, v ktorých integrácia zdravých detí s deťmi so zdravotným postihnutím sa stáva prirodzenou realitou.

PRÍBEHY DETSKÝ ČIN ROKA 2023

Dostali sme veľa krásnych listov, ktoré hovorili o nasledovných detských skutkoch:

záchrana ľudských životov v rôznych nečakaných situáciách a nehodách

- ♥ zastúpenie dospelého rodiča v domácnosti a pri každodenných povinnostiach
- ♥ - rôznorodé zbery, burzy hračiek, benefičné koncerty a vystúpenia, predaj ručne vyrobených výrobkov a finančné zbierky pre deti a ľudí, ktorý potrebovali pomoc
- nezištná pomoc, rešpekt a spolupráca pri začleňovaní zdravotne znevýhodnených kamarátov v škole i mimo nej
- pomoc kamarátom a spolužiakom, ktorí vážne ochoreli
- pomoc ľuďom na ulici, či už bezdomovcom, starým alebo jednoducho neznámym ľuďom
- pomoc starým ľuďom v domovoch, prípravy rôznorodých aktivít pre seniorov
- zachránené mačičky, psíkovia, ovečka, kukučka, netopier, sokol, papagáj a iné
- aktívne zapojenie deti do projektov rôznych neziskových organizácii, ktoré pomáhajú ľuďom na Slovensku ale i po celom svete

---

**ĎAKUJEME ZA VŠETKY PRÍBEHY O DETSKÝCH SKUTKOCH.
KAŽDÝ Z NICH, VEĽKÝ ČI MALÝ, AJ KEĎ NEBOL ZARADENÝ DO NOMINÁCIE,
UŽ UROBIL NÁŠ SVET KRAJŠÍ A LEPŠÍ A TO JE TO NAJCENNEJŠIE.**

Prečítajte či vypočujte si s deťmi príbehy o dobrých skutkoch a rozprávajte sa spoločne o hodnotách, ktoré prinášajú. Zapojte sa s deťmi do detskej poroty. Veríme, že aj tento rok sa príbehy v tejto online brožúre stanú inšpiráciou pre vás i pre deti a spoločne načerpáte pozitívnu energiu a motiváciu.

Tento rok nám bohužiaľ inflácia a takmer 200 navýšenie ceny tlače a papiera nedovolili vytlačiť brožúru tak, ako po minulé roky. Naše OZ má nulovú finančnú podporu od štátu a všetky financie na projekt získavame cez fundraisingové aktivity. Veríme však, že Vás príbehy potešia, či už v online podobe, alebo načítané na YOUTUBE.

**NOMINOVANÉ PRÍBEHY SÚ BEZPLATNE DOSTUPNÉ NA
www.detskycin.sk
A NA YOUTUBE NAČÍTANÉ KATKOU BRYCHTOVOU A LUDWIGOM BAGINOM.**

AKO PREBIEHA HLASOVANIE - DETSKÁ POROTA

Súčasťou detskej poroty sa môžu stať žiaci základných škôl, špeciálnych základných škôl a primy až kvarty osemročných gymnázií tým, že sa zapoja do hlasovania.

Detská porota rozhodne o tom, ktorých osem skutkov získa ocenenie Detský čin roka 2023. Deti, ktorých dobré skutky získajú najväčšiu podporu detskej poroty, budú ocenené na slávnostnom vyhodnotení projektu v decembri 2023.

Každý žiak môže dať svoje ocenenie jednému zo skutkov v každej z ôsmich kategórií

1. ZÁCHRANA ŽIVOTA	5. POMOC PRÍRODE
2. POMOC V RODINE	6. DOBRÝ NÁPAD
3. POMOC ROVESNÍKOM	7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN
4. POMOC ĽUĎOM	8. DOBRÝ ČIN NA NETE

Svoje hlasovanie zaznamenajte na hlasovací lístok, ktorého vzor nájdete v tomto materiáli.

**Prosíme pedagógov a žiakov, aby zasielali hlasovacie lístky najneskôr do 30. novembra 2023 na novú poštovú adresu:
OZ Detský čin roka, Námestie SNP 17, 81106 Bratislava
Hlasovať môžete aj na www.detskycin.sk**

Online anketa pre verejnosť v spolupráci s darcovským portálom **ĽudiaĽuďom.sk**

Anketu pre verejnosť organizujeme predovšetkým pre dospelých, ktorí touto formou môžu prispieť na projekt, podporiť dobro a hlavne sa inšpirovať dobrými skutkami detí. Jeden skutok za všetky kategórie, ktorý získa najväčšiu podporu verejnosti, dostane ocenenie **Cena ĽudiaĽuďom.sk**.

S pravidlami ankety sa môžete oboznámiť prostredníctvom webstránky **DetskyCin.LudiaLudom.sk**

*Saša Broadhurst-Petrovická, koordinátorka projektu a štatutárka OZ Detský čin roka
Magdaléna Fábryová, koordinátorka projektu*

I. kategória

ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Odvaha, risk, rozvaha
- ♥ Zodpovednosť a následky
- ♥ Normy, zásady, dodržiavania pravidiel
- ♥ Duchapřítomnosť, samostatnosť, spolupráca
- ♥ Hodnota ľudského života
- ♥ Vedieť podať prvú pomoc
- ♥ Skúška charakteru v krízovej situácii
- ♥ Hodnoty: skromnosť, nezištnosť, obetavosť

Nominované skutky v kategórii ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

A
LIST

Záchrana ľudského života Timea zachránila naraz dva ľudské životy

Chcem Vám predstaviť moju vnučku Timeu Matejovú, ktorá zachránila 2 ľudské životy: svoju mamku Dominiku Matejovú, ktorá týždeň po pôrode dostala cievnú mozgovú príhodu, a svoju sestričku Vandu Matejovú, ktorá mala v ten deň len jeden týždeň (narodila sa 9. mája 2023). Bolo to 15. mája 2023, keď Timka bola s mamkou a maličkou sestričkou Vandou, a s mamkiným bratom v Košiciach na kontrolnom vyšetrení na novorodeneckom oddelení UN L. Pasteura, Rastislavova 43, Košice. Po príchode domov si jej mamka sadla na sedačku a išla koiť maličkú Vandičku. Nič nenasvedčovalo tomu, že sa blíži k veľkej tragédii. Timka si sadla oproti do kresla, keď tu zrazu zbadala, že sa s mamkou niečo deje. Pozerala do neznáma a zbadala, že vytočilo mamke ústa. Ešte jej povedala,

že „mamka nesranduj“, keď v tom zbadala, že mamke spadla ľavá ruka, na ktorej mala maličká Vandička opretú hlavičku. Duchapřítomne skočila a aj keď ju ešte nikdy nedržala, vzala ju na ruky a položila na stôl. V tom mamka už padala na zem. Okamžite volala ockovi, ktorý pracuje v Dánsku, čo sa stalo, a rýchlo volala záchranku. Medzitým ocko volal susedom a rodičom. Timka vytočila číslo záchranky a povedala, čo sa stalo. Celý čas až do príchodu záchranky robila podľa ich pokynov, čo bolo treba. Mamka sa neprebrala vôbec. Záchranka prišla veľmi rýchlo, mamku vzali do nemocnice, kde ju okamžite operovali, čím jej zachránili život a nedošlo k tomu najhoršiemu. Pred odchodom záchranári Timke poďakovali, že sa zachovala veľmi statočne a zachránila tak dva ľudské životy.

List napísala Mária Lietavová – Timeina babka, skutok vykonal Timea Matejová, v šk. roku 2022/2023 žiačka 6. triedy, ZŠ Polianska 1, Košice

B
LIST

Záchrana ľudského života Statočný piatak Matej zachránil život mamke a ešte nenarodenému bračkovovi

Matej je milý, večne usmiaty chlapček so šibalskými očkami. Aj keď som už len jeho bývalá triedna učiteľka, vždy, keď na seba natrafíme, usmeje sa, pozdraví a opýta sa, ako sa mám. V poslednej dobe som si ho tak trochu doberala, lebo som vedela, že už čochvíľa bude mať súrodenca a Matej si doposiaľ naplno vychutnával všetky výhody jedináčika. „Už sa tešíš na bračeka?“ „Jasné, naučím ho hneď všetky domáce práce a ja sa zatiaľ budem hrať s chalanmi vonku.“ V pondelok mi jeho mamka poslala správu, že sa mu

už narodil malý braček. Potešila som sa a hneď, keď sme sa spolu stretli, opýtala som sa ho, či je už pripravený na funkciu veľkého brata. On mi však zrazu odpovedal úplne s vážnou tvárou, že sa už nevie dočkať, keď mamka s bračekom prídu, ako mamke hneď bude pomáhať, starať sa o malého, bude ho kočikovať, strážiť... To nebol Matej, akého poznám. Chýbala mu tá šibalská iskra v očiach. Vôbec som netušila, čo sa mu prihodilo. Neskôr som zistila, že to nevedel vôbec nikto, čo toto chlapčiatko zažilo. Nedal po celú tú

dobu na sebe absolútne nič vedieť, no vo vnútri sa veľmi trápil. Ešte v ten deň som mala v jeho triede hodinu, tak som pátrala po príčine jeho zmeny. Videla som na ňom, že mi to chce vyrozprávať, nechala som ho, nech to zo seba dá von. „Ráno o štvrtnej som šiel na toaletu a vtedy som mamku našiel ležať v kúpeľni. Najprv som nechápal, čo to vlastne vidím a prečo tam mamka leží. Veľmi som sa zľakol, pretože jej tiekla krv z nosa. Pristúpil som k nej a pokúšal som sa ju zobudiť. V tej chvíli sa prebrala a normálne so mnou komunikovala. Snažil som sa ju vziať do kuchyne, no tam zrazu spadla na zem, začala sa veľmi triasť a vydávať chraplavý zvuk,“ spomína na vypäté chvíle Matejko. „Aj keď som mal obrovský strach, spomenul som si, čo ste nás učili v prípade, keď ide o zdravie. Okamžite som vzal mobil a zavolať sanitku.“ Vtedy som to na chvíľu prerušila a opýtala sa ho, ktoré číslo vytočil. On s prevapením v očiach povedal, že: „No predsa 155, veď VY ste nás to tak učili. Päťka na konci vyzerá ako invalidný vozík a tak si máme spomenúť, že volá-

me záchranku.“ V tú chvíľu som mala slzy na krajíčku a bola šťastná, že som aspoň nebadanou troškou veľmi dôležitých informácií prispela k včasnej záchrane Matejkovej mamky a jeho bračeka. Matej nám potom rozprával, ako musel odpovedať na otázky záchranárov do telefónu a ostatní spolužiaci ho so zatajeným dychom a veľkým obdivom ticho počúvali. Neskôr dostal od záchranárov diplom za svoju odvahu a statočnosť a my sme sa od nich dozvedeli, že bol neuvěřiteľne statočný. A napriek tomu, že sa musel určite báť, vôbec neplakal a pohotovo konal. O jej stave a stave nenarodeného dieťatka rozhodovali len minúty a vďaka Matejovi to dopadlo šťastne. V nemocnici bola takmer mesiac a ja som si bola vedomá toho, že tomuto statočnému hrdinovi musím byť po tú dobu v škole oporou, lebo doma sa o neho s láskou starala babka, ale v škole bol so svojimi zmätenými pocitmi a myšlienkami sám. Na záver musím konštatovať, že Matejko je naozaj skromný a po pozornosti netuži, no za svoj čin si uznanie určite zaslúži.

List napísala Mgr. Lucia Skybová Kutilová – pedagogička, skutok vykonal Matej Fekete, v šk. roku 2022/2023 žiak 5. triedy, ZŠ Mládežnícka 3, Košice-Šaca

C
LIST

Záchrana ľudského života Sebastián zachránil život kamaráta

Traja kamaráti sa dňa 13. júna tohto roku pobrali na bicykloch do neďalekého mesta do posilňovne. Po tréningu a 10 km ceste späť domov sa rozhodli osviežiť chladeným nápojom v obecnom pohostinstve. Jeden z kamarátov sa však už podľa vlastných slov cítil slabý a nesvoj a nápoj ani nedopil. Veľmi zle osadené stĺpy v strede chodníka sa stali kameňom úrazu. Denis opisuje, že odrazu mal pred sebou tmú. Narazil hlavou do stĺpa a následne pri páde z bicykla do betónového obrubníka, nanešťastie, opäť hlavou, a zostal nehybne ležať na zemi za sprievodu silného krvácania. Náš žiak Sebastián, ktorý išiel ako prvý, sa na výkrik tretieho kamaráta otočil a zistil, čo sa stalo. Nestratil duchapritomnosť a okamžite začal konať. Vyzliekol si svoje tričko, obviazal ním Denisovi hlavu a tlakom pritláčal na ranu. Usmerňoval kamaráta, aby zavolať záchranú službu. Po celú dobu do príchodu sanitky sa snažil udržiavať rôznymi otázkami Denisa pri vedomí. Sebastián si uvedomoval, že situácia je vážna, ale nevedel, ako

veľmi. Keďže nehoda sa odohrala pri hlavnej ceste, snažil sa mávaním zastavovať okoloidúce autá, čo sa mu nakoniec i podarilo. Denisove oči sa pretáčali, zvuky, ktoré vydával boli „chrčavé“ a istú dobu si necítil končatiny. Minúty, kým sanitka dorazila, sa zdali byť nekonečné, i keď to tak v skutočnosti nebolo, ale celý ten čas bol pri svojom zranenom kamarátovi. Vážnosť celej situácie sa potvrdila následným privolaním leteckej záchrannej služby, ktorá Denisa transportovala do bratislavskej nemocnice. Hrdinský čin 15-ročného žiaka základnej školy potvrdili i slová lekára: nebyť toho chlapca, všetko mohlo dopadnúť inak. Celá táto nešťastná udalosť utužila priateľstvo Denisa a Sebiho. Mnoho dospelákov by v takejto situácii spanikáril, ale Sebi to zvládol. Kameň zo srdca mu spadol až na druhý deň, keď sa s Denisom zvätili v nemocnici a na vlastné oči sa presvedčil, že je v poriadku. Tento príbeh mal vďaka duchapritomnosti a chladnej hlave Sebiho šťastný koniec bez trvalých následkov.

List napísala Mgr. Beáta Melegová – pedagogička, skutok vykonal Sebastián Petrč, v šk. roku 2022/2023 žiak 9. triedy, ZŠ s MŠ Školská 302, Trnovec nad Váhom

D
LIST

Záchrana ľudského života Lukáš zachránil život dedovi, ktorý upadol do diabetickej kómy

Keby som mala Lukáša charakterizovať jedným slovom, bola by to rozhodne dobrosrdečnosť. Rozdáva ju

všade naokolo, každé ráno ma víta v škole pred vyučovaním s veľkým úsmevom či objatím, ktoré mi dodá

takú neskutočnú energiu a výnimočnú silu, akú neviem ani opísať. Bol utorok. Ako každý všedný deň sa Lukáš s bratmi chystal do školy. Mladší brat Tomáško chodí do druhej triedy a najmladší Matúško chodí do špeciálnej škôlky pre autistov. Každé ráno má Lukáš ako najstarší súrodenec veľa povinností, avšak nikdy mu to neprekážalo, s radosťou pomáha svojim rodičom s bratmi, najmä s Matúškom, ktorého starostlivosť si vyžaduje naozaj trpezlivosť a obrovskú lásku. Avšak to ráno to bolo celkom iné, pretože už dlhšie u nich býval aj ich deda, ktorého si vzali na nejaký čas k nim pre zdravotné komplikácie spojené s cukrovkou. Ranné prípravy pokračovali ako vždy bez problémov. Matúška zaviezol Lukášov ocino do škôlky, Lukášova mamina odišla skoro ráno do práce a Lukáš s bratom dokončovali posledné prípravy pred odchodom do školy. Dedo spal vo vedľajšej izbe a ich mačka Mimi tiež dopíjala ranné mliečko. Obidvaja sa obuli a vyštartovali z dverí smerom do školy, avšak ako otvárali dvere, Mimi vybehla znepokojene na chodbu a Lukáš s Tomášom utekali za ňou, aby im neušla. No vtom sa dvere zabuchli. Vzali Mimi do rúk a hľadali kľúče od bytu. Lukáš si spomenul, že ich nechal na skrinke a rýchlo išli klopať a zvoniť dedovi. Dedo však neotváral. Kloпали, zvonili niekoľkokrát a stále neotváral. Mal akýsi zvláštny pocit. Ved' deda vždy zobudí aj zvuk akejkoľvek muchy či komára, ktorých vždy v noci naháňa

po izbe, nešlo mu do hlavy, prečo taký buchot do dverí nepočuje. Tomáš držal s plačom mačku v rukách a Lukáš sa snažil zachovať pokoj a rozmýšľať, čo robiť. Spomenul si, že kľúče od nich majú ešte ich skvelí susedia, tak utekal zvoniť im. Mal šťastie, kľúče si vypýtal a trielil s bratom otvárať dvere. Ako otvoril dvere a vbehol dedovi do izby, videl deda v kĺčoch v posteli, ktorého neskutočne triaslo. Lukáš zachoval pokoj a letel po telefón, ktorý si nechal na skrinke, a pritom stopol jeho brata Tomáša na chodbe a poslal ho do školy s tým, že je všetko v poriadku. Nechcel, aby videl deda v takom stave, v akom ho videl on. Držal sa, aby na ňom nebolo vidieť ani trochu zdesenia či neuveriteľného strachu, ktorý ho opájala. Tomáš odišiel do školy a Lukáš volal okamžite záchranku, ktorá prišla rýchlosťou blesku. Keď videl, že záchranka prišla, Lukáš rýchlo letel do školy skontrolovať, či Tomáš prišiel do školy v poriadku. V tom čase po ceste zmobilizoval rodičov a povedal im, čo sa všetko udialo. Záchranári mali naozaj náročnú prácu, pretože prebrať deda bolo podľa ich slov skoro nemožné, cukor mal nemerateľný, avšak o pár minút sa im to predsa len podarilo. Skonštatovali, že keby ho Lukáš ráno nenájde alebo nájde o pár minút neskôr, dopadlo by to celkom iste tragicky. Príbeh, na základe ktorého si čím ďalej tým viac môžeme uvedomiť, že zázraky naozaj existujú, keď máme naše srdcia otvorené.

List napísala Mgr. Lucia Faltejsová – pedagogička, skutok vykonal Lukáš Bubenko, v šk. roku 2022/2023 žiak 5. triedy, ZŠ s MŠ Pavla Demitru, Centrum II 87, Dubnica nad Váhom

E
LIST

Záchrana ľudského života

Marek pomohol otcovi, ktorému kosačka odrezala prsty

Hrdinský čin sa týka môjho žiaka a jeho otca. Marek má 9 rokov, jeho triednou učiteľkou som od tohto školského roka, prestúpil k nám z Považskej Bystrice do hokejovej triedy. Je to veľmi múdry, svedomitý a šikovný štvrták a hokejista, ktorý si ma hneď získal svojou skromnosťou, šikovnosťou a dobrou výchovou. Popoludní, keď bol sám doma, len s otcom, sa otec rozhodol pokosiť ešte trávnik pred prichádzajúcou zimou. Kosačka mu „nebrala“, tak chcel otec skontrolovať problém a vložil ruku medzi nože, pričom ju zabudol odpojiť z elektriny. Kosačka mu odrezala prsty, ktoré boli rozhádzané po dvore. Marek nestratil duchapritomnosť a snažil sa otcovi (ktorý bol v šoku) privolať

pomoc, ešte pred tým zvonil na susedov, aby im pomohli... zarážajúce a nepochopiteľné je, ako reagovali susedia (bez ohľadu na ich susedské vzťahy), ktorí 9-ročnému chlapcovi a ťažko zranenému otcovi odmietli pomôcť a povedali vetu: „tak Vám treba!“ Za moju pedagogickú prax som sa ešte nestretla s takou veľkou odvahou takého malého chlapca, ktorý napriek obrovskému strachu a bezohľadnosti ľudí, dokázal otcovi pomôcť a zachrániť mu život. Pre mňa je to môj malý-veľký HRDINA a som na neho pyšná. Verím, že jeho príbeh bude motiváciou aj príkladom aj pre iných a jeho pochvala mu pomôže zabudnúť na toto nešťastie a najmä na ľudskú bezcharakternosť.

List napísala Mgr. Monika Kuchtová – pedagogička, skutok vykonal Marek Belás, v šk. roku 2022/2023 žiak 4. triedy, ZŠ Jana Amosa Komenského, Púchovská 50, Púchov

II. kategória **POMOC V RODINE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Každodenné povinnosti v domácnosti, delba práce
- ♥ Docenenie rodičov, úcta k ich práci
- ♥ Láska a rešpekt voči jednotlivým členom rodiny
- ♥ Vzťah k starým rodičom - čo všetko pre nás urobili a čo môžeme urobiť my pre nich
- ♥ Pocit zmysluplnosti našich skutkov voči najbližším
- ♥ Spoluzodpovednosť a spolupatričnosť v rodine
- ♥ Schopnosť a ochota zastúpiť dospelých členov rodiny v krízových situáciách
- ♥ Lenivosť - schopnosť ju prekonať
- ♥ Dobrý skutok - čo je samozrejmosť a čo hodné ocenenia

Nominované skutky v kategórii POMOC V RODINE

A
LIST

Pomoc v rodine
Viktória pomáha mame po lekárskych zákrokoch

Som žiačka a s mojou 5-člennou rodinkou bývame v obci Šiba. Posledné 2 roky sme mali veľmi ťažké. Rok 2021 bol najťažší, a to preto, že bola korona. Po korone som bola šťastná a dúfala, že sa to nevráti späť. Niekoľko mesiacov po korone sa mi mamka začala zdať veľmi divná. Bola stále unavená a každý deň jej vypadávali vlasy. Nevedela som, čo sa deje. Keď mi mamka povedala, že má rakovinu prsníka, nechcela som jej ani veriť. Nejak som na to časom snažila zabudnúť, no nemala som ani chvíľu, aby som na to nemyslela. Potom mamku čakalo polročné

branie chemoterapie. Mamke bolo zle, no bola som pri nej a pomáhala jej. Po chemoterapiách mamku čakala operácia. Veľmi som sa o ňu bála, no inak bolo všetko v poriadku. Doteraz sa o ňu starám a pomáham jej. Ešte neskončilo jedno trápenie a prišlo ďalšie. Mamka si buchla koleno a nevyzeralo to dobre, musela podstúpiť ďalšiu operáciu. Po operácii nohy som sa o ňu starala ešte viac ako predtým. Nosila som jej barly, upratovala som dom, pomáhala jej vstať zo sedačky... Odteraz dúfam, že sa jej už nič nestane.

List napísala a skutok vykonala Viktória Grobárová, v šk. roku 2022/2023
žiačka 6. triedy, ZŠ Wolkerova 10, Bardejov

B
LIST

Pomoc v rodine
Simonka sa snaží nahradiť v rodine matku

Je skoro ráno, zvoní budík a rodičia začnú chystať svoje školopovinné deti do školy. Takto nejako vyzerá bežný začiatok dňa vo väčšine rodín na Slovensku. Toto ale neplatí pre Simonku, žiačku 8. C triedy. Tieto povinnosti sú každodennou súčasťou a samozrejmosťou jej tínedžerského života. Namiesto stretávania sa s rovesníkmi, mimoškolských aktivít a života, ktorý prežívajú deti v tomto veku, Simonka musí zvládať starostlivosť o svoju rodinu. Musela predčasne dospieť, a tak sa stala oporou otcovi, dvom mladším sestrám a nahrádza v rodine rolu matky. Keďže jej

otec nie je na tom zdravotne najlepšie, Simonka sa musí dennodenne starať o chod celej domácnosti. K jej hlavným povinnostiam patrí pripraviť, nachystať raňajky a desiatu pre dve mladšie sestry, ktoré takisto navštevujú našu školu. Po vyučovaní odchádzajú spolu domov a Simonke začínajú ďalšie povinnosti, ako pranie a žehlenie bielizne, upratovanie, príprava a kontrola sestier na vyučovanie, starostlivosť o otca, varenie, nákupy a ďalšie iné práce súvisiace s chodom domácnosti. Okrem dvoch mladších sestier musí zvládať a čeliť rôznym situáciám v súvislosti s jej ďalšími

staršími, už dospelými súrodencami, ktorí žijú s nimi v spoločnej domácnosti. Popri starostlivosti o svoju rodinu je Simonka ochotná pomáhať aj pri školských a mimoškolských aktivitách. Každé ráno pri skoršom príchode do školy nakrími zvieratká v akváriu a v teráriách, ktoré sa nachádzajú v našom bio kútiku. Patrí aj k výborným športovkyniam, zúčastňuje sa na tréningoch a športových súťažiach, kde dosahuje výborné výkony a reprezentuje našu školu. Popritom dosahuje aj veľmi dobré vzdelávacie výsledky. Simonka pri akejkoľvek pomoci svojmu okoliu ani raz nezaváha a robí to najlepšie, ako vie. Zvláda veci, ktoré by sme mali problém zvládnuť aj my, dospelí. Je to veľká bojovníčka. Napriek tomu, že Simonka nežije bežný život 14-ročného dievčaťa, stretávame ju vždy pozitívne

naladenú a s úsmevom na tvári. Veríme, že je veľa detských činov, ktoré si zasluhujú pozornosť, ale Simonka je pre nás veľkou hrdinkou a vzorom. Často nikto z nás ani netuší, čo musí Simonka zvládať, čím si prechádza, vie iba ona sama. Toto všetko spôsobilo, že v nedávnej dobe sme museli k Simonke do školy zavolať RZP, ktorá ju následne odviezla do nemocnice na JIS, kde sa potvrdil kolaps a vyčerpanie mladého dospievajúceho dievčaťa. Čakajú ju ešte ďalšie vyšetrenia. Aj napriek všetkému, čo Simonka prežila a prežíva, spolu so svojim otcom sa neustále snažia udržať, aby v ich rodine nič nechýbalo, aby tam prevládali smiech, radosť, spokojnosť a jej dve mladšie sestry zažívali pocit bezpečia, stability a bezstarostného detstva.

List napísali Mgr. Mária Vorčáková, Mgr. Antónia Laštíková – pedagogičky, skutok vykonala Simona Jaššáková, v šk. roku 2022/2023 žiačka 8. triedy, ZŠ s MŠ Oravská Polhora 130

C
LIST

Pomoc v rodine
Nelka, malá veľká pomocníčka

Veľmi rada by som nominovala svoju dcéru Nelku. Má 11 rokov a od malička je to veľmi usilovná a zodpovedná dievča. V roku 2013 sa nám narodila druhá dcéra Simonka. Žiaľ, od začiatku jej príchodu na svet sme sa trápili s komplikáciami, ktoré nasvedčovali tomu, že s ňou niečo nebude v poriadku. Keď mala 15 mesiacov a kopu zdravotných problémov, rozhodli sme sa absolvovať genetické vyšetrenie, kde jej bola po čase stanovená diagnóza Williams-Beurenov syndróm. (Je to geneticky podmienené ochorenie s multiorgánovým postihnutím – postihuje mozog, srdce, cievy, obličky a svalstvo.) Kontroly u špecialistov, terapie, pravidelné cvičenie Vojtovou metódou boli časovo veľmi náročné. Nelka mala vtedy, keď sa jej sestra narodila, 2 roky a 3 mesiace. Veľmi rada sa s ňou hrala, spievala jej, tancovala aj ju nakrímila. Po čase ju sprevádzala na hipoterapii (terapia s koňom), aby sa nebála. Simonka sa snažila zopakovať všetky cviky, ktoré jej Nelka na koníkovi predviedla. Spoločne sme chodili na logopédiu a terapie so špeciálnou pedagogičkou, kde trpezlivo sedela a počúvala. Po príchode domov sa takto so sestrou potom hrávala. Simonka jej túto starostlivosť opätovne tak, že ju neustále objímala a hovorila jej že ju veľmi ľúbi. Počas obdobia

covidu Simonka nastupovala do 1. ročníka bežnej základnej školy (samozrejme s asistentom). Nelka v tomto období prestupovala z inej základnej školy na tú istú, kde jej sestra, ale do 4. ročníka. Tým, že sa nemohlo vstupovať do priestorov školy, mali sme obavu, ako to Simonka zvládne, keďže mala problém s obliekaním a vyzliekaním (dlho jej to trvalo), bola taká nemotorná. Nelka ju ale bez problémov sprevádzala každé ráno a poobede, pomohla jej s prezliekaním, odprevádzala ju do triedy, aj napriek tomu, že chcela byť so svojimi spolužiačkami. Trpezlivo ju čakala a starala sa o ňu. Zoznámila ju so svojimi spolužiačkami, čomu sa jej sestra veľmi potešila, že má nové „veľké kamarátky“. Vysvetlila im, čo je jej sestre bez toho, že by to považovala za niečo čudné, iné... Počas mojej nedávnej operácie a po nej, keď som musela ešte doma ležať, s ňou tancovala, cvičila, každý večer si zahrali karty. Myslím si, že aj napriek tomu, že si je vedomá toho, že jej sestra sa od „zdravých“ detí odlišuje, chce aby bola súčasťou všetkého, čoho sa môže v rámci svojich možností zúčastniť. Hnevá ju, ak je voči nej niekto nespravodlivý. Vo svojom mladom veku 11 rokov veľmi dobre chápe inakosť, asi aj viac ako niektorí dospelí.

List napísala Silvia Jánošová – matka, skutok vykonala Nela Jánošová, v šk. roku 2022/2023 žiačka 5. triedy, ZŠ Mlynská 50, Senec

D
LIST

Pomoc v rodine
Timotej našiel spôsob, ako pomôcť chorej sestričke

Volám sa Timotej Kovalčík, mám 10 rokov a rozhodol som sa, že Vám o sebe napíšem. Pochádzam zo Starej

Ľubovne, kde žijem so svojou mamkou Denisou a sestrou Kristínkou. Som chlapec, ktorý má svoje bežné

starosti so školou, s pravidelným navštevovaním krúžku, upratovaním si vlastnej izby, ale určite nemám starosti také veľké ako moja mamka. Moja sestra Kristínka ochorela a jej stav si vyžadoval hospitalizáciu, mnohé vyšetrenia a hlavne mamkin čas, energiu a silu. Všetmožno som sa snažil pomôcť, sám som sa učil, pomáhal som v domácnosti, upratoval som i niekoľko oblúbených mafiny. Veľmi to nepomáhalo, mamka bola unavená, sestra chorá a obe veľmi zúfalé. Keďže som jediný chlap u nás doma, mal som skvelý nápad. Pomocou internetu som zistil, kde sa dá kúpiť králik, ktorý by moju rodinu povzbudil i rozveselil. Mamka najskôr vôbec nesúhlasila, ale keď sa moja myšlienka páčila aspoň mojej sestre, vôbec som neváhal, navštívil som aj našu miestnu akvaristiku a informoval som sa o chove králikov. Po dvoch týždňoch môjho pátrania a plánovania ma stretol majiteľ akvaristiky a povedal mi, že im niekto doniesol zajka, lebo sa sťahoval a na nové miesto si ho už nechceli zobrať. Neváhal som a cestou na tenisový krúžok som sa zastavil

v akvaristike na obhliadku. Zajko bol ako stvorený pre moju sestru, mal svetlohnedú farbu, bol drobný a oči prekryté uškami. Po príchode domov som všetko podrobne vysvetlil mamke, mal som strach, že nebude súhlasiť, ale ona povedala, že ak by to mohlo pomôcť, tak nech to skúsime. Na druhý deň sme sa vybrali po nového člena rodiny. Keďže mamka sa o nás stará sama, rád som prispel svojimi úsporami z pokladničky na všetko potrebné pre minilopka. Oplatilo sa! Sestra sa z nového člena rodiny veľmi tešila. O pár dní ju museli hospitalizovať. Mamka bola v nemocnici s ňou. Ja som ostal doma s dedkom a babkou. Staral som sa o Elvisa. Kristínka so mnou každý deň telefonovala a nikdy sa nezabudla opýtať, ako sa má Elvis. Každým dňom sa jej stav zlepšoval a ja som presvedčený, že aj vďaka zajkovi, ktorý ju a nás doma potrebuje. Dnes ho Kristínka chodí venčiť, čistí mu zeleninku a spolu ho trénujeme. Elvis nám pomohol v ťažkých chvíľach a ja som mu za to vďačný.

List napísal a skutok vykonal Timotej Kovalčík, v šk. roku 2022/2023
žiak 4. triedy, ZŠ Za vodou 14, Stará Ľubovňa

E
LIST

Pomoc v rodine

Timea má len desať rokov a už sa dokázala postarať o rodinu

Babke bolo veľmi zle. Hneď som zobrala test na COVID-19 a urobila som jej ho. Bol pozitívny. Babka začala mať vysoké teploty a nevedela sa pohnúť. Zavolala som rýchlu záchrannú pomoc. Doma sme boli sami. Ja, babka a moja mladšia sestra. Otec s nami nežije. Mama bola s dedkom v práci v Čechách. Rýchla záchranná služba bola veľmi rýchlo u nás, keď som opísala, čo je s babkou. Babku vyšetřili a dali mi presné pokyny, ako mám ošetrovať babku. Mala som z toho strach. Ale čo už robiť, teta, čo býva v našej dedine, mali celá rodina covid a neboli na tom dobre. Ostatní sa báli k nám prísť. Otestovala som sa sama a aj sestru, ale zatiaľ testy vyšli negatívne. Začala som variť čaj a niečo na zjedenie. Volal nám pán starosta, čo nám má nakúpiť. O našej situácii som hneď volala svojej a sestrinej triednej učiteľke. Oni nám hneď chceli pomáhať, ale ja som im povedala, že si viem poradiť. Tak celá domácnosť ostala na mňa. Kládla som oheň, lebo kúrime drevom. Varila som, čo som vedela, dávala som do práčky, žehlila, upratovala.

Starala som sa o babku, lebo bola na tom veľmi zle, dávala som jej lieky, obklady, lebo mala vysoké teploty. Často nás kontroloval starosta a triedna učiteľka nám pravidelne volala a pýtala sa, či mi môže nejakou pomôcť. Aj mamka to zle prežívala v práci, no vrátiť sa ešte nemohla. Potom som sa začala cítiť aj ja zle a mala som pozitívny test. Tu som si uvedomila, ako dobre, že v škole dostávame testy. Cítila som sa dosť zle, ale nejakou som sa sama poliečila, stále to bolo zlé s babkou. Testovala som sestru a tá bola v poriadku. Učila som sa s ňou, lebo mali online hodiny, a to bolo pre mňa najťažšie – vysvetľovať jej učivo. Po dvoch týždňoch sa situácia u nás zlepšila a tešila som sa, že sa vráti mamka. Keď sa vrátila domov, nechcela uveriť tomu, čo som tu musela prežívať a ako som to zvládla. Moja triedna učiteľka vyrozprávala celý príbeh žiakom z našej školy a každý ma podporoval a hovoril, ako som to mohla ja sama zvládnuť. Dostala som pochvalu pred celou školou od pani riaditeľky za náš školský Čin roka.

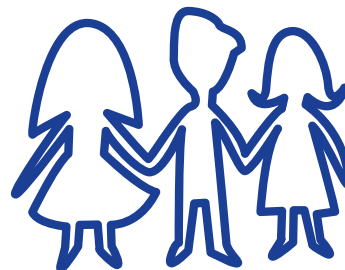
List napísala a skutok vykonala Timea Tokárová, v šk. roku 2022/2023
žiачka 5. triedy, ZŠ Hlavná 17, Podhorod'

III. kategória **POMOC ROVESNÍKOM**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Integrácia zdravých a postihnutých detí
- ♥ Ľudské práva
- ♥ Zastať sa slabšieho
- ♥ Schopnosť rozlíšiť dobré a zlé
- ♥ Hodnota priateľstva a schopnosť obetovať sa a podeliť sa
- ♥ „Hanba“ robiť dobré skutky, „frajerina“
- ♥ Vedieť sa v kolektíve spojiť pre dobrú vec
- ♥ Hodnota slova **ĎAKUJEM**

Nominované skutky v kategórii POMOC ROVESNÍKOM

A
LIST

Pomoc rovesníkom
Sára sa odvážne zastala chlapca, ktorému ubližovali

Keď som v zime išla zo školy domov, videla som druháka, ktorého šikanovali piatáci. Neváhala som a prišla som k nemu. Postavila som sa pred neho a začala som sa pýtať, prečo to robia. No oni mi na to povedali, že mám

uhnúť. „Mňa kludne zbite, ale chlapca nechajte na pokoji!“ povedala som. Zhodili ma na zem a išli preč. Chlapec hodený v snehu plakal, a tak som ho utešovala, pokiaľ sa nezačal smiať. Neskôr som ho odvieďla domov.

List napísala a skutok vykonala Sára Stupáková, v šk. roku 2022/2023 žiačka 4. triedy, Školská 535/5, Lendak

B
LIST

Pomoc rovesníkom
Kolektív je spolužiakovi oporou v škole i v bežnom živote

Dnes, 29. júna 2023, sme my, piatáci, Riško, Dominik, Zilong, Evan a Palko stáli v sviatočnej nálade v nádhernej sále hotela Lev v Leviciach a preberali pochvalu od pani riaditeľky. Ako sme boli na javisku, v mysli sme zabúdili až do prvého ročníka, keď nám pani učiteľka Milenka predstavila spolužiaka Janka „Hraška“. Všetci sme poznali tú rozprávku, a keďže Janko bol malej a útlej postavy, veru nám toho rozprávkového aj pripomínal. Bol taký krehký, že aj jeho pohyby boli akoby spomalené, nevedel jesť tuhú stravu, ani poriadne vyslovovať slová, ale jedno vedel najlepšie: milovať! Veru, on nás tak veľmi ľúbil, že nám to denne dokazoval. Nedá sa spočítať, koľko pohladení sme od neho prijali, ale aj štípance. Aj Riška nie raz uštipol, aj Dominika, z lásky, ale ani nemukli. Trpezlivo sme znášali bolesť, iba ticho sme Jankovi vraveli: „Janičko, nie tak, iba nás hladkaj!“ A Janko nás stále sledoval, čo a ako robíme a počas prestávok sa rád s nami a pani asistentkou poprechádzal. Celý deň si opakoval naše mená, a keď sme išli na prázdniny, darovali sme mu vytlačené fotografie,

aby mu pripomínali, že sa v škole opäť stretneme. Ako sme rástli, postupne sme si uvedomovali, že Janko nikdy nebude ako my, pretože je autista s mentálnym hendikepom. V piatom ročníku si našiel nových kamarátov, obľúbil si Zilonga a Evana, s ktorým si rád zahrá trebárs i naháňačku, lebo Evan ho nemilosrdne chmatne za ruku a už aj bežia ostošesť. Palko je síce z inej triedy, ale na spoločnom výlete na Devíne prejavil toľko citu a empatie, že neváhal byť Jankovi oporou, keď sa bál spoločnej plavby loďou. „Je to iba taký veľký domček na vode,“ vravel Palko, „nemusíš sa báť, pozri, tam je les, tam dom, o chvíľočku budeme vystupovať v Bratislave“. A Janko si k Palkovej hrudi nežne sklonil hlavku a so záujmom počúval, čo všetko si má všímať. A takto s nami absolvoval všetky naše výlety a exkurzie, návštevy divadla a kina. Aby sa aj tam dobre cítil, priniesli sme mu podušku, aby bol vyšší a dobre videl na plátno. Trochu mu prekážajú hlasné zvuky, zakrýva si ušká, musíme si dávať pozor, aby sme ho krikom či hlasnou hudbou neohrozovali. Jeho staršia sestra Emmka bola kedysi tiež

žiačkou našej školy a vravela nám, ako sa celá rodina obávala, či sa Jankovi bude v škole dariť. Časom sa však ich obavy ukázali ako zbytočné. Naša trieda sa mu stala oporou v školskom i bežnom živote: „Lepší kolektív sme si pre Janka jednoducho nemohli želať! Zo za-

čiatku síce trochu vyvádzel a robil deťom napriek, no i tak sa k nemu vždy správali veľmi tolerantne a pekne. Braček má svoju triedu veľmi rád. Vďaka spolužiakom sa naučil mnoho užitočných vecí a urobil obrovské pokroky!“

List napísala Mgr. Renata Trungelová – pedagogička, so žiakmi, ktorí skutok vykonali, Evan Garaj, Zilong Xia, Pavol Sklenka, Dominik Bagala a Richard Varga, v šk. roku 2022/2023 žiaci 5. triedy, ZŠ Andreja Kmeťa, Ul. M. R. Štefánika 34, Levice

Pomoc rovesníkom **Maroš pomohol nájsť nezvestnú kamarátku**

Maroš je úplne obyčajný chalan, ôsmak s veľmi dobrým srdcom. Jedného dňa sa počas svojho popoludňajšieho pobytu vonku na kolobežke dozvedel zlú správu. Jedna jeho rovesnička a kamarátka sa stratila a hľadajú ju už nielen rodičia, ale aj ďalší kamaráti a kamarátky, ba aj polícia. Rozhodol sa zapojiť do hľadania a zalarmoval aj ďalších svojich kamarátov s jediným cieľom – nájsť ju čo najskôr. Snažili sa hľadať po celom meste, najmä však na tých miestach, na ktoré spolu chodievali. Ona však nikde nebola. Po niekoľkých hodinách hľadania to jeho kamaráti vzdali. Maroš sa však nevzdával, zvlášť po telefonáte s kriminalistami, ktorí ho požiadali, aby im nahlásil miesta, kde by sa teoreticky mohla nachádzať. Blížil sa večer a Maroš sa o ňu obával, pretože ešte počas hľadania sa dozvedel o liste, ktorý ona odovzdala spolužiačke, keď sa v ten deň po vyučovaní lúčili. A práve veľmi smutné slová v liste, ktoré vyznievali ako rozlúčka s priateľmi, Maroša naštartovali ešte viac, aby ju našiel. Napadlo mu ešte jedno miesto pri zimnom štadióne, na ktorom napokon naozaj bola. Po štyroch hodinách neúnavného

hľadania hľadel na ňu, ako leží bezradne na múriku. Prelakol sa, lebo pôsobila naňho veľmi zvláštne. Zareagoval však duchaprítomne, opatrne sa s ňou rozprával a ona sa mu zverila so svojím problémom. Najhoršie však bolo, že odmietla s ním odísť, ba zakázala mu aj to, aby niekoho kontaktoval. Maroš mal však o ňu strach a vedel, že to tak nemôže nechať. Rozhodol sa potajomky zavolať jednému z kamarátov, aby podnikol ďalšie kroky a zalarmoval ostatných. Postupne sa tam schádzali všetci, čo ju hľadali, kamaráti a kamarátky, samozrejme, aj rodičia a policajti. Ona veľmi plakala a bola nešťastná, no po maminom silnom objatí odišla s rodičmi domov. S Marošom sa ešte rozprávali policajti. Bol síce vyčerpaný, no veľmi šťastný, že to dobre dopadlo. Hoci bol hrdinom, zostal pokorným. Okrem polície a najbližších kamarátov o tomto skutku doteraz nikto nevedel, nikomu sa nepochválil. Jedno je však isté, vďaka svojej obetavosti, húževnatosti a odvahe nielenže svoju kamarátku našiel, a tak vlastne zachránil, ale svojím dobrým skutkom prispel aj k tomu, že v ďalších dňoch sa jej život naozaj zmenil k lepšiemu.

List napísala Ivana Murdzová – pedagogička, skutok vykonal Maroš Stesňák, v šk. roku 2022/2023 žiak 8. triedy, ZŠ s MŠ sv. Cyrila a Metoda, Štúrova 3, Stará Ľubovňa

Pomoc rovesníkom **Natálka je najlepšou kamarátkou, rukami a nohami pre Melanku**

Naša škola má 134 žiakov a ja v nej ako pedagóg pôsobím už 30 rokov. No emócie, ktoré prežívam posledné dva roky, sa hlboko uložia v mojej mysli. Spôsobil ich príchod ukrajinskej žiačky Melanky, ktorá k nám do našej ZŠ s MŠ v Tulčíku prišla v minulom školskom roku a s celou svojou rodinou býva v našej obci. Melanka je ťažko zdravotne postihnutá, pripútaná na vozíček, nemôže so spolužiakmi behať, skákať, naháňať sa, tancovať – čo „veľmi ľúbi“ a sníva o tom, že sa to raz stane. Jej rodičia a určite aj ona sama mali obavy, ako ju deti prijmu. U nás v škole našla od začiatku pomoc, podporu a naj-najlepšiu kamarátku Natálku. Celá naša trieda sa prispôbila Melankiným potrebám. Spolu sa učíme, hráme, spievame lebo Melanka veľmi ľúbi

spievať. Hoci ťažšie rozpráva, pri speve v kolektíve to až tak neprekáža. Žiaci sa naučili ju akceptovať vo všetkých smeroch a činnostiach. Natálka pomáha Melanke v škole, ale aj mimo nej. Pomáha jej, kde sa len dá. Po očku ju sleduje a hneď „zasahuje“. Natálka dorobí svoj výkres na VV a hneď pomáha Melanke – ona nechopí do ruky farbičku tak, aby niečo nakreslila. Rovnako je to aj na ostatných predmetoch. Ak dorobí svoju prácu, berie do ruky rôzne Melankine didaktické pomôcky a spolu sa hrajú – teda pracujú, učia sa. Natálka prácu s pomôckami „odsledovala“ od Melankinej asistentky a na chvíľu sa stáva detskou učiteľkou – kamarátkou, spoluhráčkou. Melanka to priam zbožňuje. Aj počas prestávok sú stále spolu. Natálka

Melanke pridriava desiatu, aby si mohla z nej odhryznúť, pridriava jej nápoj so slamkou, aby sa mohla napiť... Prechádza sa s ňou s vozíčkou po chodbe. „Dobre Melanka?“ často sa jej pýta. A Melanka s úsmevom na perách odpovedá „Doobree“. Odchádzajú aj spolu domov s Melankinou mamkou, ktorá si ich autom odváža domov. Aj doma u Melanky sa spolu

hrajú. Aj na detskom ihrisku. Natálka sa chvíľu pohrá so spolužiačkami a už jej oči smerujú k Melanke, preberá ju od asistentky a už sa s ňou prechádza po chodníčku, vysvetľuje jej, ukazuje, aký je svet krásny... Krásny vďaka Natálke, celej našej druháckej triede, našej škole, ktorá jej dala šancu plnohodnotne počúvať a prežívať detský džavot, radosti i starosti.

List napísala PaedDr. Anna Lipková – pedagogička, skutok vykonala Natália Kendrová, v šk. roku 2022/2023
žiačka 2. triedy, ZŠ s MŠ Tulčík 116

E
LIST

Pomoc rovesníkom

Obetavý a starostlivý Denis pomáha spolužiakovi na vozíku

Budí sa skoro ráno, aby stihol prísť do školy skôr ako jeho kamarát a spolužiačok Alex. Robí to preto, lebo jeho kamarát má zdravotné znevýhodnenie – je na vozíku. Každé ráno ho čaká, aby pomohol s jeho presunom do budovy školy a presunom až na tretie poschodie, kde majú triedu. Dennodenne mu nosí školskú tašku, pripravuje mu pomôcky, pomáha mu s úlohami a zápisom poznámok z vyučovacích hodín. Keď je potrebné,

privolá učiteľa a po vyučovaní ho zas pomôže prevadiť k autu, ktorým cestuje domov. Je mu nápomocný vždy a všade, keď to Alex potrebuje. Denis to nerobí preto, lebo ho o to niekto požiadal, alebo mu to niekto nariadil, robí to z čistej dobroty, kamarátstva a spolupatričnosti. Alex sa môže na Denisa spoľahnúť v každom okamihu. Takto vyzerá čistá detská obetavosť.

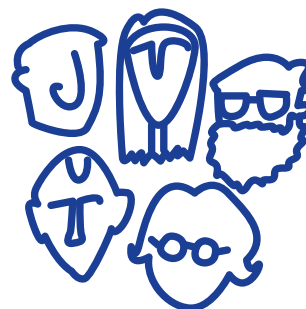
List napísal Mgr. Filip Červeň - pedagóg, skutok vykonal Denis Samuel Oravec, v šk. roku 2022/2023
žiak 7. triedy, Základná škola, Prokofievova 5, Bratislava

IV. kategória **POMOC ĽUĎOM**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Ja a svet okolo
- ♥ Svet okolo nás – pozitívne hodnoty
- ♥ Spolupatričnosť medzi ľuďmi
- ♥ Spoluzodpovednosť za spoločnosť v ktorej žijeme
- ♥ Rešpekt voči ľuďom
- ♥ Odvaha postaviť sa nespravodlivosti a násiliu
- ♥ Ľahostajnosť – mňa sa to netýka
- ♥ Úcta a pomoc starším

Nominované skutky v kategórii POMOC ĽUĎOM

A
LIST

Pomoc ľuďom

Dávid pomohol neznámej žene a jej vnukovi

Sme typická sídlisková škola v krajskom meste. Dávid je obyčajný dvanásťročný chalan, šiestak. Ale to, že aj v obyčajnom chalanovi sa môže skrývať dobré srdce a ochota nezištne pomáhať aj neznámym ľuďom, sme sa dozvedeli po návšteve staršej pani. Tá sa prišla do školy poďakovať Dávidovi za pomoc jej a jej vnukovi a porozprávať o jeho dobrom skutku. Ale nech vám o ňom radšej porozpráva náš empatický hrdina: „V utorok som ako vždy išiel s otcom na jeho tréning. Kým otec trénoval, bol som s kamarátmi v botanickej záhrade, ktorá sa nachádza vedľa ihriska. Keď otec skončil tréning, tak sa tam ako vždy ešte rozprávali. Moji kamaroši už odišli domov. Začalo sa stmievať a ja som išiel ešte raz do botanickej záhrady. Ale bránka bola už zamknutá. A v botanickej záhrade bola zamknutá pani s vnukom. Keď som pani s vnukom videl, okamžite som sa rozhodol im pomôcť. Prvá vec, ktorá mi napadla, boli dva rebríky. Dal som teda jeden rebrík zvonku a druhý zvnútra. Vnuk preliezol, ale pani sa

bála. Tak mi potom napadlo, že v klube, kde otec trénuje, majú kľúče od botanickej záhrady. Keď som ich vyskúšal, nepasovali. Pravdepodobne vymenili zámok. Potom mi napadlo, že vedľa je vysoká škola (MTF STU) a botanická záhrada jej patrí. Tam musia mať predsa správne kľúče! Tak som tam utekal aj s vnukom pani a povedal vrátnikovi, že v botanickej záhrade je zamknutá pani. Pán vrátnik mi dal kľúče a pani som odomkol. Tá mi začala ďakovať, pýtať sa na moje meno a kam chodím do školy. Nevedel som, prečo sa pýta, ale slušne som jej odpovedal. O tri dni neskôr prišla do triedy pani zástupkyňa a spýtala sa, či som v škole. Tak som sa zľakol, že čo som spravil. A ona mi povedala, že som hrdina a že mám návštevu. Keď pani zástupkyňa odstúpila, za ňou stála pani, ktorú som oslobodil. Pani mi ešte raz poďakovala a dostal som od nej veľkú pochvalu a čokoládu. Ale tá bola len bonus. Viem, že to nie je žiadny hrdinský čin, čo som urobil, ale mal som výnimočný a skvelý pocit.“

List napísala PaedDr. Gabriela Koreňová – pedagogička, skutok vykonal Dávid Tóth, v šk. roku 2022/2023 žiak 6. triedy, ZŠ s MŠ Spartakovská 5, Trnava

B
LIST

Pomoc ľuďom

Melánia – dieťa, ktoré je pre mnohých vzorom

Volám sa Emília, píšem vám ohľadom Melanky. Spoznala som ju na jednej akcii. Viem, že je to skvelé dieťa, poznám aj jej maminku. Melanka rada pomáha srdcom, zorganizovala pre jedno dievčatko benefičný koncert pre Natálku, keby len to, keď bolo tornádo na Morave, v hodine zachraňovala zvieratká v zoologickej

záhrade, je úžasná, aj tam urobila zbierku. Je to bojovníčka, rada športuje, venuje sa boxu, robí to rada, chce byť v kondícii a jej sen je jasný: robí to, aby bola v kondícii, keď budem policajtkou, povedala Melanka. Rozhodla som sa vám o nej napísať, lebo naozaj je to dieťa s veľkým srdcom. Chce pomáhať a určite toto nie je jej

posledný čin, pretože aj teraz rozmýšľa, ako pomôcť inému. Dievčatku ďakujem!

.....

Moja 10-ročná dcérka Melanka zorganizovala benefičnú akciu pre 3-ročnú Natálku, aby mohla absolvovať delfinoterapie v Turecku. Na akcii boli známi speváci, bohatý detský program a vyzbieralo sa cca 5 000 eur, takže Natálka pôjde na liečbu delfinoterapie. Teraz momentálne prebieha jej projekt, kde pomáha chorej Melanke s nádorom v hlavičke a vysnívala jej ďalší sen, a to je dovolenka pre celú rodinu, lebo chorá Melanka chce stáť na Eiffelovej veži, je to v médiách, novinách a na sociálnych sieťach. Minulý rok pomáhala jednej rodine po tornáde v Lužiciach a mala ďalší

projekt a urobila verejnú zbierku v škole pre obnovu ZOO Hodonín... Teraz chorej Melanke vysnívala koncert Majselfa, kde sa prvýkrát obe Melanky stretli a absolvovali spolu koncert. Teraz sa chystá ďalší koncert Kaliho.

.....

Toto malé dievčatko dokázalo zorganizovať charitatívne podujatie pre malú Natáliu v Skalici, vďaka nej sa spojili celebrity, aby podporili chorú Natálku, aby sa získali financie na jej rehabilitácie a liečbu. Ďalej zorganizovala stretnutie jej menovkyne Melánie, ktoré je tiež choré dievčatko, s jej obľúbeným spevákom. Melánia Ožvaldová je najväčšia hrdinka Slovenska, ktorá napriek malému veku pomáha. Toto, čo robí ona, by nedokázali ani dospelí. Je hodná na titul detský čin roka.

List napísala Petra Černáček – matka a priatelia a známi, skutok vykonala Melánia Ožvaldová, v šk. roku 2022/2023 žiačka 4. triedy, ZŠ športová, Mallého 2, Skalica

C
LIST

Pomoc ľuďom **Dominik s kamarátom pomohli neznámemu pánovi**

V jeden večer som sa s kamarátom Samom vybral vonku. Zrazu sme si všimli, že pred nami stojí vysoký starší muž s bicyklom. Ten odrazu spadol na zem. Postavil sa a opäť stratil rovnováhu. My dvaja sme sa nachádzali blízko hlavnej cesty a nechceli sme, aby toho muža zrazilo auto. Tak sme ho zastavili a spýtali

sa ho, kde býva. On však vzápätí padol na zem. Pomohli sme mu vstať. V ruke mal fľašu s vínom. Zvyšok alkoholického nápoja sme vyliali. Prešli sme s ním cez cestu a pomáhali sme mu v chôdzi. Na ceste domov spadol ešte raz. Nakoniec sme ho úspešne odprevadili až ku bráničke jeho domu a tam už bol konečne v bezpečí.

List napísal a skutok vykonal Dominik Oreško s kamarátom Samuelom Čormákom, v šk. roku 2022/2023 žiaci 9. triedy, ZŠ s MŠ Krivany 1, 082 71

D
LIST

Pomoc ľuďom **Diana s kamarátkou pomohli človeku bez domova**

Bol to taký obyčajný deň ako každý iný. Trochu nuda, trochu srandy... Šli sme sa s kamarátkou prejsť. My, rómske dievčatá, sa rady smežeme a na svet väčšinou pozeráme s úsmevom. Zrazu sme však videli chlapa, ktorý sedel neďaleko nášho domu, pri ceste. Prihovorili sme sa mu. Pýtal peniaze, bol slabo oblečený a pomerne dosť opustený. Dali sme mu drobné, čo sme mali vo vreckách a mysleli sme si, že aspoň takto sme mu pomohli. Ale on tam bol ešte týždeň. Bol bezdo-

movec, nemal kam ísť. Chodili sme sa s ním rozprávať, aj sme mu doniesli jedlo, no bolo nám ho ľúto. Rozmýšľali sme, čo spraviť. Zavolali sme policajtov, aby sme mu pomohli. Mysleli sme, že spolu vymyslíme, ako mu pomôcť. A veru sme sa nemýlili. Prišli, vypočuli si jeho smutný príbeh a umiestnili ho do zariadenia, kde sa oňho postarali a nebola mu viac zima, ani nebol hladný. A my máme doteraz dobrý pocit na duši.

List napísala a skutok vykonala Diana Červeňáková s kamarátkami, v šk. roku 2022/2023 žiačka 6. triedy, ZŠ Za vodou 14, Stará Ľubovňa

E
LIST

Pomoc ľuďom **Kolektív detí podporil pani upratovačku z Ukrajiny**

Keď sa začala vojna na Ukrajine, aj v našej škole sa spustila dobrosrdečná lavína pomoci. Naše deti a rodičia im pomáhali rôzne – darovali svoje oblečenie, obuv, delili sa o školské pomôcky, piekli pre ne koláčiky, nosili

jedlo. Dvom spolužiakom, ktorí pribudli do 5. A, venovali svoj čas a podporu. Tak pekne, prirodzene. Potom jeden deň zrazu ostali deti, ktoré chodia na krúžok mladých reportérov, dlhšie v škole a zistili niečo,

čo nevedeli – že našu triedu, vždy, keď odídu, upratuje pani Svitlana z Ukrajiny, ktorá tiež so svojimi vnúčatami ušla pred vojnou a hoci „má školy“ a na Ukrajine bola zamestnaná úplne inak, tu na Slovensku je tou, ktorá sa stará o našu triedu a zarába si tak, aby mohla dopriať vnúčatám jedlo a škôlku a školu. To ich prekvapilo. Na triednickej hodine to povedali ostatným a rozhodli sa, že budú každý deň čo najlepšie upratovať svoju triedu, aby p. Svitlana mala menej práce a viac času pre svoju vnučku. A tak deň čo deň po skončení, najmä pár dievčat, Hanka, Zuzky, Simonka, Monika, Bela a Natálka, ale aj Vilko, Ferko, Matej a Edko, brali do ruky metlu, handry, lopatku a upratovali a čistili. A keď mala prísť Veľká noc, začali študovať, ako sa taká Veľká noc oslavuje na Ukrajine. Všetko sa naučili a pripravili pre pani Svitlanu prekvapenie. Napísali na obe tabule po ukrajinsky veľké blahoželanie, vyčistili a vyzdobili triedu a pripravili darček za peniaze, ktoré medzi sebou vyzbierali. Boli tam drobnosti –sladkosti, ale aj darček

pre vnučku p. Svitlany a malá hotovosť. Vložili to všetko do darčekovej taštičky a spolu so želaním krásnych sviatkov nechali v deň odchodu na veľkonočné prázdniny v triede. Keď potom prišla pani upratovačka, mala som to šťastie, že som ju stretla, keď som odchádzala zo zborovne okolo triedy. Stála tam uprostred tej nádhery, čítala si želania v jej rodnom jazyku a po tvári jej tiekli slzy dojatia. Tíško som odišla, tak, aby ma nezbadala. Po Veľkej noci sa všetci vrátili do čistej, upratanej triedy a pani Svitlana im všetkým prišla poďakovať. A hoci sa potom u nás upratovačka vymenila (lebo príbehy ľudí utekajúcich pred vojnou sú rôzne a ona u nás bola „na okamih“), ten okamih dobrosrdečnosti detí ostal ako súčasť našej triedy. Rozhovor o tom, že nemusíme rozumieť reči človeka na to, aby sme mu dokázali pomôcť a potešiť ho, bol pre mňa ako ich triednu učiteľku veľmi silný. Potvrdilo sa nám, že dôležité nie sú „reči“, ale činy. No prihovoriť sa niekomu jeho jazykom a jeho tradíciami, bolo od detí naozaj skvelým dobrým činom.

List napísala Ľubica Noščáková – pedagogička, skutok vykonal kolektív detí, v šk. roku 2022/2023 žiaci 6. triedy, CZŠ Narnia, Beňadická 38, Bratislava

V. kategória **POMOC PRÍRODE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ **Zodpovednosť za prírodu**
- ♥ **Človek ako jej súčasť**
- ♥ **Lahostajnosť voči prírode a jej následky**
- ♥ **Poznanie prírody a jej zákonitostí**
- ♥ **Každý živý tvor má v prírode svoje jedinečné miesto**
- ♥ **Súciť so zvieratami odkázanými na našu pomoc**
- ♥ **Ako môžu deti pomôcť prírode**
- ♥ **Ako sa ničenie prírody spätne vypomstieva človeku**

Nominované skutky v kategórii POMOC PRÍRODE

A
LIST

Pomoc prírode

Aneta s bratom vyslobodili veвериčku z odpadkov

Spolu s rodičmi a súrodencami bývame v byte na sídlisku. Keďže máme chatu na Kalvárii, vybrali sme sa na pravidelnú prechádzku do prírody, ktorú máme všetci radi. Rodičia nám od malička vštepovali lásku k prírode. Učili nás zbierať odpady s rukavicami po nezodpovedných ľuďoch. Často sme sa prechádzali, vdychovali čistý vzduch a medzitým sme pozbierali odpad. Jedného pekného dňa sme znovu pri ceste na chatu našli kôpku odpadu po ľuďoch, ktorí tam chodievali na opekačku. Samozrejme, odpad po sebe nechali na jednej kôpke. Nebola veľká, ale predsa. Veď to stačilo dať do jedného mikroténového vrecúška a to vziať dole do mesta a tam to dať do odpadkového koša. Ako tak zberáme, zrazu sa

jedna plechovka pohla. Zľakli sme sa, ale aj zasmiali, že je to „odpad na úteku“. Ale ten smiech nás čoskoro prešiel. Až vtedy sme si všimli, že v polootvorenej plechovke je hlavou zaseknutá veвериčka. Chudera, už s dychom nevládala. Ja s mojím bratom sme sa hneď snažili chytiť veveričku tak, aby nás nepoškriabala a opatrne sme otvorili plechovku viac a tým bola vyslobodená. Hneď vyskočila na strom, ale ostala stáť, sledovala nás a my všetci ju. Od tej doby, keď ideme na chatu, vždy sledujem, kde je tá zvedavá, v úvodzovkách „hrdzavo plechovková veverička“. Keď ju zazriem, mám pocit, že ma sleduje a pohľadom nám všetkým ďakuje za svoju záchranu. Tajne som ju pomenovala „Oriešok“.

List napísala a skutok vykonala Aneta Drugová s bratom, v šk. roku 2022/2023 žiačka 7. triedy, ZŠ Wolkerova 10, Bardejov

B
LIST

Pomoc prírode

Michal s rodinou a s priateľmi pravidelne zbiera odpady v lese

Môj dobrý skutok sa začal v lese. S rodinou radi chodíme do prírody. Raz sme sa všetci aj s naším psom vybrali na huby do lesa. Vždy súťažíme, kto nájde viac húb alebo nájde najväčšiu. Je to sranda. Popri hľadaní som bol prekvapený, že v lese je viac odpadkov ako húb. Boli sme tam raz, dvakrát, trikrát až som si povedal, že nabudúce si vezmem niečo na vyzbieranie toho odpadu. A tak som z lesa odchádzal hoci len s jednou taškou, košíkom, vrecom. Vždy som nazbieral viac a viac. Tak mi s rodičmi napadlo zavolať aj iných priateľov. Viace-

rým nám bude veselšie a budeme mať viac húb. Postupne sa z týchto našich výletov stala tradícia. Každá naša návšteva prírody, opekačka, prechádzka, rybačka či pobyt v prírode končí tým, že odnesieme so sebou mnoho smetí a nielen tie naše. Všetky výlety mám spojené s množstvom zábavy a aktivít s kamarátmi, na ktoré rád spomínam. Týmto príbehom som chcel ukázať, ako málo stačí k dobrej veci a že upratovanie nemusí byť len otravné, ale môže byť spojené aj s niečím príjemným. Hneď mám lepší pocit, keď idem do prírody.

List napísal a skutok vykonal Michal Maršalek, v šk. roku 2022/2023 žiak 3. triedy ZŠ Staničná 13, Košice

C
LIST

Pomoc prírode

Zarka za usporené peniaze nakúpila krmivo pre zvieratká v útulku

Volám sa Zara. Mám 9 rokov. Ešte donedávna som nevedela, akým dobrým skutkom môžem prispieť aj ja. Jedno ráno, keď som sa zobudila, napadla mi úžasná myšlienka. Bežala som hneď za mamkou. „Mami, môžem použiť svoje našetrené peniaze na dobrú vec?“ Keď som mamke povedala svoj plán, bola nadšená. Sadli sme do auta a navštívili sme prvý obchod pre zvieratká. Nakúpili sme granuly, konzervy, mliečko pre mačky a veľa dobrôt. S plným kufrom jedla pre zvieratká sme dorazili do útulku Malá farma Tety, ktoré tam pracujú, boli veľmi vďačné. Pohľad

do psích očí ma utvrdil, že to nebola moja posledná pomoc pre nich. Velikánske ďakujeme, Zarka! Milí priatelia, práve čítate o 100 % najšikovnejšom dievčatku menom Zarka, ktorá aby pomohla záchraným psíkom a mačičkám, otvorila svoju pokladničku a spoločne s mamkou šli nakúpiť potrebné krmivko pre zvieratká. Zarka, aj keď si možno vekovo mladá, Tvoj krásny čin mnohokrát prevyšuje správanie dospelého človeka. Máš velikánske srdiečko, ktoré bije pre záchranu tých, ktorí si bez pomoci človeka samotné neporadia.

List napísala a skutok vykonala Zara Lovászová, v šk. roku 2022/2023 žiačky 3. triedy, ZŠ Staničná 13, Košice, poďakovanie napísala Malá farma Košice

D
LIST

Pomoc prírode

Juraj zachránil holuba hrivnáka

V jeden krásny jarný deň som ako triedna učiteľka prišla ráno do práce. Už na parkovisku pred školou ma čakal žiak, ktorý skrýval niečo pod bundou. Bolo mi to zvláštne, tak som hneď šla za ním. So slzami v očiach mi Juraj povedal, že našiel pri ceste na zastávku zraneného holuba. Nevie, čo má s ním robiť, len ma veľmi pekne poprosil, aby som mu pomohla. Ihneď sme mu našli škatuľu, do ktorej sme holuba odložili. Juraj so spolužiakmi mu podali vodu do nádoby, kontrolovali ho a starali sa oňho. Keďže v škole nemáme podmienky na to, aby sme mohli holuba ošetriť, snažili

sme sa požiadať o pomoc odborníkov. Podarilo sa nám kontaktovať Veterinárnu kliniku malých zvierat v Košiciach, ktorá bola ochotná sa holuba ujať. Odviezli sme ho tam a zistilo sa, že je to voľne žijúci holub hrivnák, ktorého pravdepodobne zrazilo auto alebo zranila divá zver. Jeho šance na prežitie boli, našťastie, vysoké. Všetko dobre dopadlo vďaka pohotovej reakcii nášho žiaka Juraja, ktorý je veľký milovník prírody a zvierat. Málokto by na jeho miesto chytil zranené zviera do ruky. Náš holub žije len vďaka nemu.

Mgr. Ľubica Miháľová – pedagogička, skutok vykonal Juraj Špak, v šk. roku 2022/2023 žiak 6. triedy, ZŠ Košická Belá 235

E
LIST

Pomoc prírode

Milanko sa postaral o zatúlaného psíka

Môj 9-ročný syn je šibal, ale s veľmi dobrým srdiečkom. Raz prišiel domov s tým, že po našej dedine sa už druhý deň potuluje menší biely psík. Bol vystrašený, hladný, pretože niektorí ľudia ho odháňali od brán svojich domov, kričali po ňom a dupali, aby odbehol. Večer pred spaním si od ľútosti aj poplakal, stále myslel na to, kde ten psík je, čo bude papať, kde prenocuje (noci boli vtedy veľmi chladné)... Prešiel víkend a v pondelok, hneď po škole, syn sadol na bicykel pevne odhodlaný prehladať celú dedinu a psíka nájsť. O pár minút mi s plačom volal, že ho nenašiel a smutný sa vracal domov. Potom mu napadlo, že ešte v jednej ulici pozrieť nebol a psíka tam našiel. Zmäteného, vystrašeného. Syn mal prezieravo pri sebe granulky od našich 2 psíkov, a tak sa mu podarilo vystra-

šené psíka prilákať až k nám domov. Problém však bol, že my už 2 vlastné psíky máme a nereagujú veľmi dobre na „cudzincov“ v našom dvore, tak sme vymysleli stratégiu, že ja pôjdem s našimi psami na lúku za plotom a syn bude zatiaľ so psíkom u nás. Dal mu do misky vodičku, hladkal ho a upokojoval. Medzitým som ja volala na obecný úrad a informovala ich o túlavom psíkovi. Panie na OÚ už o ňom vedeli, už im to niekto nahlásil. Keď sme im povedali, že psík je u nás, hneď boli ochotné po neho prísť, len nás prosili o obojok, vŕdzku a pár granúl, aby ho mohli odviezť. Všetko zabezpečil syn, čakal ich a prosil, aby nám dali vedieť, ako to celé dopadne. Panie volali do útulku a psíka si prišli zobrať. Syn sa ako-tak upokojil, ale večer si aj poplakal, bolo mu psíka ľúto. Poslali sme mu

do útulku „vzdušný“ bozk na dobrú noc a dúfali sme, že si ho časom adoptuje nejaká milá rodinka, u ktorej by bol šťastný. Ale aké bolo naše obrovské prekvapenie, keď sme na druhý deň pozreli na stránku útulku, kam psíka vzali, a pri jeho fotke bol oznam, že majiteľka psíka na fotke spoznala a prišla si ho zobrať. Vyhrkli nám obom slzy šťastia!!! Psík sa zatúlal

až 30 km od svojho domova a bez obetavosti môjho syna by skončil na ulici, prípadne v útulku na ktovie-aký dlhý čas a domov by sa už pravdepodobne nikdy nevrátil. Spolu sme si od šťastia poplakali a často Belka (my sme mu dali také meno, lebo jeho skutočné sme nevedeli) spomíname a tešíme sa, že sa vrátil DOMOV.

*List napísala Denisa Mojžišová – matka, skutok vykonal Milan Mojžiš, v šk. roku 2022/2023
žiak 3. triedy, ZŠ Adely Ostrolúckej, Školská 341128, Budča*

VI. kategória **DOBRÝ NÁPAD**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ **Vlastná iniciatíva a kreativita**
- ♥ **Všímavosť a citlivosť voči ľuďom i okoliu**
- ♥ **Schopnosť nápad realizovať a doviest' do konca**
- ♥ **Vedieť pre svoje nápady získať aj ostatných**
- ♥ **Uspokojenie z realizácie dobrého nápadu**
- ♥ **Nezištnosť a prínos nápadu**

Nominované skutky v kategórii DOBRÝ NÁPAD

A
LIST

Dobry nápad

Žiaci zorganizovali predaj vlastnoručných výrobkov na podporu Slobody zvierat a školy

Na Valentína 14. februára 2023 sa v našej škole pre deti, zamestnancov a rodičov varí Valentínsky elixír lásky. Celý rok sa snažíme deti viesť v duchu porozumenia, pomoci, empatie a ľudskosti. Počas školského roka pri rôznych príležitostiach organizujeme aktivity, či komunitné akcie. Práve pri tejto si deti z 3. B pripravili stánok vo vestibule školy, kde predávali vlastnoručne vyrobené náramky, náhrdelníky a kľúčenky z gumičiek. Naša triedna pani učiteľka Ľudmila Lašáková nám pripravila koláčiky a pagáče. Ochutnali sme trošku a boli úžasné. Akcia bola veľmi úspešná, pretože sa predali všetky výrobky. Peniaze z predaja sme rozdelili medzi Slobodu zvierat a našu školu. Pre psíkov sme nakúpili konzervy, granuly a klobásky za 78 eur. Škole sme venovali 186 eur. Spolu sa teda podarilo vyzbierať od rodičov a detí 264 eur. Sme veľmi vďační každému, kto nám prispel a pomohol. Veríme, že si podobnú akciu ešte v budúcnosti zopakujeme. Pri príležitosti sviatku sv. Valentína sme

v stánku, kde sa predávali výrobky z gumičiek, umiestnili aj krabičku na zbierku dobrovoľných príspevkov pre Slobodu zvierat. Keďže vyzbieraná suma bola celkom veľká, kontaktovali sme útulok s otázkou, čo by zvieratká najviac potrebovali, aby bola naša pomoc čo najviac využitá. Nakúpili sme potrebné veci, potravu a vydali sme sa za psíkmi. Pani na recepcii nás nadšene privítala a pochválila nás, že sme aj v takýchto ťažkých časoch myslíme na opustené a týrané psíky a doniesli im aspoň niečo pod zub. Keď sme nákup vložili a odovzdali, išli sme sa pozrieť k voliérám a výbehom pre psov. Areálom sa ozýval štekot a hlasné kňučanie. Psíkov majú naozaj veľa, malých aj veľkých, šteniatka, aj starších. Nakoniec sme si vybrali šteniatko, ktoré sme v neďalekom lese vyvenčili. Bola to fenka menom Aspasia. Bola veľmi prítulná a hravá, stále by sa chcela iba hladkať. Výlet sa nám všetkým páčil a uvedomili sme si, aké je dôležité pomáhať tým, ktorí si pomôcť nevedia sami.

Skutok vykonala 3. B trieda so svojou p. učiteľkou a p. vychovávateľom, list napísala a zaslala Petra Kicková v šk. roku 2022/2023
ZŠ Za kasárňou 2, Bratislava

B
LIST

Dobry nápad

Teo so spolužiakmi iniciovali zaplatenie výletu spolužiakovi

Dovoľujem si prihlásiť nášho syna Tea Doležala z Lady, žiaka 7. B triedy, ako aj kolektív 7. B pod vedením úžasnej pani učiteľky Mgr. Daniely Tomkovej zo ZŠ s MŠ Kapušany do tejto ankety. Síce na poslednú chvíľu, ale až dnes s prinesením vysvedčenia som sa dozvedela pozitívnu krásnu správu a nápad, ktorý Teo predstrel pani učiteľke, a spoločne so žiakmi z triedy

ho pre svojho spolužiaka Adama zrealizovali. Adam Gabčo je ich spolužiak už niekoľko rokov. Pochádza z obce Šarišská Poruba. Teo do ich triedy prišiel iba minulý rok, ale do kolektívu bol prijatý a našiel si v nej veľa kamarátov, kamarátok. Medzi kamarátov s ktorými trávil v škole viac času patrí aj Adam. Navzájom si pomáhali, a to Teo Adamovi s učivom, ak niečomu

nerozumel, rozhovormi a pod. Adam učil na oplátku Tea rómsky jazyk. Teo bol a je všímavý. Zistil, že Adam by sa potešil kopačkám. Teo mu ich daroval. Pomáhali si. Veľa sme sa aj o týchto obohacujúcich situáciách rozprávali, rozoberali a pod. Teo bol všímavý a vnímal, vníma inakosť detí, ľudí a nerobí rozdiely. Aj Adama bral on, ako aj kolektív triedy za svojho. Bol a je súčasť tímu, kolektívu. Spoločne sa tešia z toho, že Adam si zlepšil výsledky a neprepadol. Adam je od nich už starší spolužiak, a preto jeho dochádzka do ZŠ sa týmto rokom končí a on odchádza od nového školského roka na učilište. V tejto súvislosti mal Teo nápad, aby Adam išiel s nimi na výlet, aj keď sa prvotne neprihlásil. Spoločne si s pani učiteľkou triednou naplánovali výlet vlakom do TRIKLANDIE v Starom Smokovci. Teovi nebolo ľahostajné, aby Adam s nimi na jeho posledný výlet zo ZŠ nešiel. Tento svoj nápad povedal pani triednej učiteľke, ktorá ho predostrela aj triede. Všetci s nápadom súhlasili a celý výlet Adamovi zo spoločných peňazí zaplatili. Výlet si všetci

spoločne užili, zažili veľa pekných zážitkov, spoločných chvíľ a smiechu, ale hlavne ostanú im nezaбудnutelné spomienky. Adam bol veľmi rád, že sa mohol vôbec tohto výletu vlakom spolu s triedou ako jej SÚČASŤ zúčastniť. Veľmi dnes ďakoval a tešil sa. Pre nás mnohých možno samozrejmé veci, ale pre chlapca, ktorý sa denne stretáva s predsudkami, diskrimináciou, neprijatím, odstrkovaním a podobne bol tento výlet veľkým gestom a zážitkom nielen od Tea, ale aj celej triedy s podporou úžasnej vnímavej podpornej pani triednej učiteľky. Z tohto zrealizovaného nápadu pre Adama sa veľmi teším a som pyšná nielen na nášho syna Tea, ale aj celú triedu žiakov, ktorí pod vedením pani učiteľky tvorili a tvoria úžasný kolektív vnímavých veselých rôznorodých detí. **ĎAKUJEM** Vám, že aj týmto gestom, postojom k Adamovi a nielen k Adamovi, ale aj iným spolužiakom, spolužiačkam, ktorí občas potrebujú pomôcť, robíte tento svet krajším a lepším v triede, škole a mieste, kde žijete.

List napísala Ingrid Doležalová – Teova mama, skutok vykonal Teo Doležal a kolektív žiakov, v šk. roku 2022/2023 žiaci 7. triedy, ZŠ s MŠ Hlavná 36717, Kapušany

C
LIST

Dobry nápad

Školský parlament zorganizoval charitatívny žiacky ples na pomoc spolužiakovi

Žiacky parlament zorganizoval vo februári 2023 charitatívny žiacky ples. Cieľom akcie bolo pomôcť žiakovi našej školy – prváčikovi Krištofkovi so závažnou diagnózou – spinálnou svalovou atrofiou, ktorý dennodenne na vozíčku chodí do školy. Chlapec je veľký bojovník, ktorý sa napriek svojmu hendikepu snaží byť rovnocenným žiakom triedy a školy. Preto sme sa rozhodli rodine finančne pomôcť, keďže jeho pravidelná liečba a rehabilitácie sú finančne veľmi nákladné. Výťažok z plesovej tomboly mal byť použitý na nákup nových rehabilitačných pomôcok pre Krištofka. Členovia žiackeho parlamentu – predsedovia

jednotlivých tried na druhom stupni – sa s vervou pustili do zháňania sponzorov, propagácie plesu a jeho charitatívneho rozmeru medzi spolužiakmi. Výsledkom bola rekordná účasť žiakov na plese – vyše 130, ktorým sa podarilo nakúpiť tombolové lístky v hodnote 1 000 eur. Na to bolo treba predať 2 000 lístkov. Žiaci tým preukázali veľkú dávku empatie a prosociálneho cítenia, za čo im patrí veľká vďaka. Keď som zavolať Krištofkovej mame, akú sumu sa nám podarilo preňho vyzbierať, od dojatia nedokázala ani nájsť tie správne slová na vyjadrenie vďačnosti.

List napísal Mgr. Roman Kuttner – pedagóg, skutok vykonal kolektív žiackeho parlamentu, v šk. roku 2022/2023 žiaci 5. – 9. triedy, ZŠ G. Bethlena 41, Nové Zámky

D
LIST

Dobry nápad

Siedmaci venovali peniaze na výlet spolužiakovej sestry na rehabilitácie

Naša škola sa vo februári zapojila do celoškolského projektu Miniškola podnikavosti. Každá trieda si mala vybrať produkt, ktorý bude vyrábať a následne predávať. My, siedmaci, sme vyrábali sviečky. Z predaja vyrobených sviečok sme mohli ísť na triedny výlet, ale na

miesto toho nám spoločne napadlo, že časť zarobených peňazí darujeme sestre nášho spolužiaka z Ukrajiny. Jeho sestre Líze by veľmi pomohli rehabilitačné cvičenia v Piešťanoch. Sme radi, že sme sumou 100 eur mohli prispieť k zlepšeniu jej zdravotného stavu.

List napísal Mgr. Lukáš Janičina – pedagóg, skutok vykonal kolektív detí, v šk. roku 2022/2023 žiaci 7. triedy, ZŠ Kvačany 227, Liptovský Mikuláš

Dobrý nápad
Žiaci premenili odpad na pomoc psej školy

Jeden dobrý nápad, 54 akčných žiakov a skutok, ktorý nakoniec pomohol nielen prírode, ale aj ľuďom so zdravotným znevýhodnením, a psíkom, ktorí im pomáhajú. Keď sa od 1. januára 2022 začali zálohovať plastové fľaše a plechovky, nastala malá pohroma. V školskom bufete bolo možné si ich kúpiť, ale nie vrátiť. Rovnako ako v blízkej večierke či okolitých obchodoch. Najbližší automat na ich vrátenie je cca 1 km od školy, problémom však je, že fľaše sa musia vracať nepokrčené a teda zaberajú veľa miesta, a navyše automat sa často kazí alebo je preplnený a proste ich nezoberie. A tak sa stalo, že končili v dobrom prípade v kontajneri na plast, v horšom kade-tade. Okrem toho, že to boli „vyhodené peniaze“, Petržalka, ako veľké panelákové sídlisko, bola naozaj zasypaná týmito obalmi okolo kontajnerov (lebo ľudia ich nevrátili, aby sa dali vrátiť a tak zaberali zrazu veľa miesta) a veru aj po sídlisku. Pár detí ich začalo zbierať. A potom sa pridali postupne viacerí a viacerí... Dali si brigádu a pozbierané fľaše začali zhromažďovať u seba v triede. Začali pridávať aj tie z bufetu, nosiť aj z domu... Rovnako aj deti z 5. B – tie dokonca kúpili

prasiatko a v oboch triedach zhromažďovali fľaše – tie z bufetu, večierky, z domu, ale aj tie, ktoré pozbierali, aby neznečistovali okolie. Deti z oboch tried ich následne odnášali na striedačku do automatu, hoci cesta nebola krátka, a vhadzovať fľaše a meniť lístky za peniaze vyžadovalo čas navyše, po škole. To ich nezastavilo! Venovali svoj čas a tvorili zbierku – nosili peniaze do prasiatka. Ku koncu roka, keď obe triedy spočítali, koľko takto nazbierali, dostali prekvapivý výsledok – podľa vyzbieranej sumy prepočítali, že spolu nazbierali a odniesli 623 ks fliaš a získali takmer 100 eur. Pri rozhodovaní, čo s nimi, nezaváhali a rozhodli sa ich neminúť, ale darovať a chceli, aby „pomohli nejakým zvieratkám“, a tak oslovili výcvikovú školu pre asistenčné psy. To sú psy, ktoré pomáhajú v živote ľuďom so zdravotnými problémami – nevidiacim, ale aj ľuďom s autizmom či poruchami sluchu, pohyblivosti. Nielenže sa dokázali dohodnúť päťdesiaty štyria na jednom dobrom skutku a vykonali ho tak, že pomohli prírode, nakoniec ešte aj túto svoju aktivitu premenili na podporu pomáhajúcim psíkom. Za mňa je to skvelý nápad – premeniť „odpad“ na „pomoc“.

List napísala Ľubica Noščáková – pedagogička, skutok vykonal kolektív detí, v šk. roku 2022/2023 žiaci 5. triedy, CZŠ Narnia, Beňadická 38, Bratislava

VII. kategória Cena Sašky Fischerovej **MALÝ VEĽKÝ ČIN**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Ocenenie je venované malým každodenným skutkom, ktoré tiež robia náš život krajším a lepším. Nominované skutky pre túto kategóriu vyberá
- ♥ Občianske združenie Detský čin roka a cenu sme nazvali Cena Sašky Fischerovej ako poďakovanie Saške, ktorá stála pri zrode projektu a 11 rokov s veľkým nasadením i láskou pomáhala dobru rásť.
- ♥ Saškina výnimočná a charizmatická osobnosť zanechala v projekte Detský čin roka svoju nezameniteľnú stopu.

Nominované skutky v kategórii CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN

A
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Galina a Ema sa starajú o triedu**

Volám sa Michaela a som šiestička na SZŠ Dneperská. Tento príbeh bude o mojich spolužiakoch Galine a Eme z mojej triedy. V poslednom čase som si všimla, že každý deň po škole ostanú v triede, aby upratali,

zotreli tabuľu, pozdvíhali stoličky a poliali kvety, a počas dňa po hodine zotru tabuľu, prinesú pomôcky a robia týždenné povinnosti, aj keď ich robiť nemusia. A to sa mi na nich veľmi páči.

List napísala Michaela Petrušová, skutok vykonali Galina Hvizdošová a Ema Kosírová v šk. roku 2022/2023 žiačky 6. triedy, SZŠ Dneperská 1, Košice

B
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Alžbetka vyrába darčeky pre potešenie iných**

Alžbetka je žiačka piateho ročníka a vo voľnom čase veľmi rada robí radosť druhým ľuďom tým, že vyrába rôzne darčkové predmety. I keď sú to len maličkosti ako napríklad: náramky, pohľadnice, pozdravy, 3D

anjelikovia a pod., mnohých to poteší, prekvapí a spríjemní deň. Alžbetka to rozdáva nezištne kamarátom, susedom, rodine aj okoloidúcim len tak pre radosť. Hreje ju pri srdiečku, keď iným vyčarí úsmev na tvári.

List napísala Katarína Petáková – pedagogička, skutok vykonala Alžbeta Žemberová, v šk. roku 2022/2023 žiačka 5. triedy, ZŠ Pribinova ulica 123/9, Nováky

C
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin **Milan pomáha nevidiacemu susedovi**

Volám sa Milan, som žiakom šiesteho ročníka. Bývam v dedine Raková so svojimi rodičmi v malom domčeku. Starám sa o slepého suseda Emila. Nosím mu vodu, jedlo a keďže nemôže chodiť, lebo je slepý, po-

máham mu ísť na potrebu. Má 73 rokov, býva u nás doma. Niekedy je to veľmi náročné, hlavne večer, keď som už unavený a on potrebuje moju pomoc. Som rád, že mu pomáham.

List napísal a skutok vykonal Milan Matejčík, v šk. roku 2022/2023 žiak 6. triedy, ZŠ M. Mravca Raková 950

D
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin
Maťko a Leo pomohli cudziemu pánovi so psíkom

Volám sa Maťko. Chodím do tretej triedy. Svoj voľný čas často trávim na dvore pred našim panelákom s mojím kamošom a zároveň spolužiakom, Leom. Jedno takéto popoludnie sme sa hrali skrývačku. Keď nás to prestalo baviť, išli sme sa prejsť. Počas prechádzky sme stretli staršieho uja, ktorý práve vychádzal z vchodu so psíkom. Psík bol malý a veľmi hravý. Hneď, ako zbadal veľký dvor, utiekol. Ujo sa ho snažil chytiť, ale

vôbec sa mu to nedarilo. Vymysleli sme nápomocný plán. Nazbierali sme si šišky, ktoré sme psíkovi hádzali a on sa ich snažil chytiť. Trošku sme ho pritom aj naháňali, čo ho unavilo. Veľmi rád sa vyčerpaný vrátil ku svojmu pánovi. Ten nám bol vďačný, že sme sa so psíkom zahráli a aj ho prinútili vrátiť sa. Tieto veselé stretnutia sa opakujú dodnes. My sa hráme so psíkom a ujo pokojne sedí na lavičke a pozoruje nás. Psík sa volá Klára.

List napísal Maťko Kuvik, skutok vykonali Maťko Kuvik a Leo Lauro, v šk. roku 2022/2023
žiaci 3. C triedy, ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno

E
LIST

Cena Sašky Fischerovej - Malý veľký čin
Emka pomohla susede s lúskaním fazule

Rada by som pochválila jednu žiačku zo ZŠ Liptovská Teplá, 1. B. trieda – Emu Ďuricovú, ktorá je mojou susedou. Toto dievčatko prišlo ku mne na návštevu so svojou babkou a našli ma lúskat suché fazuľové struky. Malá slečna chvíľu pozerala, čo a ako to robím, a z ničoho nič mi začala pomáhať. Keďže už mám 90 rokov a som stará teta, mám ruky opuchnuté od reumy, ide mi to pomalšie a tak som pomoc

uvítala, lebo niektorý struk sa ťažšie otvára. Ešte viac som bola prekvapená a milo, že svoju babku volala viackrát ku mne ďalej pomáhať s lúskaním fazule. Ja mám 7 pravnúčat v jej veku aj staršie a tak mi napadlo, že keby len 1 ďalšie dieťa si všimlo, že starých ľudí si treba vážiť, mať k nim úctu a pomáhať im, bolo by to krásne. Túto pochvalu si zaslúži.

List napísala Irena Haviarová – suseda, skutok vykonala Ema Ďuricová, v šk. roku 2022/2023
žiačka 1. triedy, ZŠ s MŠ Hlinisko 320, Liptovská Teplá

VIII. kategória **DOBRÝ ČIN NA NETE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Bezpečný internet
- ♥ Sociálne siete a šírenie informácií, správ, fotiek
- ♥ Anonymita online sveta
- ♥ Kyberšikana
- ♥ Závislosti od počítačových hier, sociálnych sietí
- ♥ Vytvorenie či nasledovanie výzvy
- ♥ Prospešné aktivity v online svete
- ♥ Informácie, inšpirácie a rady nájdete na

Nominované skutky v kategórii DOBRÝ ČIN NA NETE

A
LIST

Dobry čin na nete **Martin sa pri hraní počítačovej online hry zastal spoluhráča, ktorého urážali**

Raz sme s kamarátmi hrali CSGO ako zvyčajne. Dva tímy, snaha o výhru, emócie. Stávalo sa, že občas nastala vyhrotená situácia, ale v tento deň to zašlo príďaleko. V jeden moment hry sa skupinka anglických hráčov veľmi škaredým a nevhodným spôsobom osopila na ukrajinského spoluhráča. Začali ho urážať, ponižovať, želať mu smrť, zničenie jeho krajiny... Nepáčilo sa mi to, tak som ho začal brániť. Zastal som si ho, čo sa však Angličanom nepáčilo, a tak mi vypli v hre mikrofón, aby ma nebolo počuť. Možno to

bol len malý čin, no aspoň som dal najavo, že mi takéto správanie nie je ľahostajné. Áno, sú ľudia, ktorí neznesú ľahko prehru. Sú ľudia, ktorí vkladajú do hry emócie, dokonca aj kamaráti medzi sebou sa často podpichujú. No všetko by malo mať svoje hranice. Moji spoluhráči ich prekročili, a to veľmi nevhodným spôsobom. Nesmieme byť ticho. Aj keď ide len o slovné zastanie si niekoho. Už vedomie, že dotýčaný ma oporu aspoň v jednom človeku, mu môže pomôcť.

List zaslal Mgr. Matej Horváth – pedagóg, skutok vykonal Martin Fajnor v šk. roku 2022/2023 žiak 6. triedy, ZŠ s MŠ Školská 439/12, Dolná Krupá

B
LIST

Dobry čin na nete **Zdenka odhalila podvodníka na internete a varovala ostatných**

Raz mi jeden chlapec, ktorý má 17 rokov, napísal, či nechcem absolvovať tréningy za 15 eur. Tu sa môj príbeh začína. Začala som s ním komunikovať cez Messenger. Písal mi, že má 18 rokov, že má titul majstra sveta a že vlastní žrebčín a mnohé profesionálne športové kone. O dva mesiace mi poslal fotografie na Snapchat. Po mojej jednej otázke,

ktorou som ho odhalila ako podvodníka, mi začal nadávať do malého decka. Rozhodla som sa, že budem pred ním varovať ostatných. On si tú správu prečítal tiež a začal o mne šíriť klamstvá. Ale darmo. Celá skupina mi však verila. Teraz už nikoho neoklamem a neoberie o peniaze za zle vedené tréningy jazdeckva.

List napísala Mgr. Mária Kubušová – pedagogička, skutok vykonala Zdenka Bátorová, v šk. roku 2022/2023 žiačka 7. triedy, ZŠ Povýšenia sv. Kríža, Smreková 38, Smižany

C
LIST

Dobry čin na nete
Magdaléna založila podpornú skupinu dievčat

Raz, keď som si ako obyčajne prehliadala mobil, tak som si všimla, že mi píše kamarátka. Vraj by potrebovala s niečím pomôcť. Ja som jej, samozrejme, hneď reagovala otázkou, o čo ide, s čím potrebuje pomôcť. Písali sme si o tom, že jej „najkamoška“ jej z ničoho nič začala vypisovať, ako ju nenávidí, že je sprostá, škaredo jej nadávala a urážala ju. Tie slová, akými ju nazývala, sem radšej písať nebudem. Tak som sa zamyslela, ako by som jej pomohla, pretože to bolo pre ňu veľmi nepríjemné a nevedela, čo má robiť. Napísala som jej: „Netráp sa pre to, „screenshotni“ si to, čo ti posielala, ukáž a povedz o tom rodičom,

hneď si ju aj blokni a nerieš to ďalej.“ Vtedy som tú jej „kamarátku“ ešte nepoznala veľmi dobre, no neskôr som sa dozvedela, že aj iným dievčatám robila takto zle, používala ich fotky, nadávala im atď. Nakoniec sme si spravili skupinu a dá sa povedať, že sme sa zhodli, že si ju všade a všetci zablokujeme a nebude me ju riešiť. Lepšie bude, keď to necháme na dospelých, vyriešia to rodičia a všetko bude v poriadku. Bola to taká spoločná malá pomoc (tú skupinu som založila ja) a našťastie to dobre dopadlo. Som rada, že som mohla pomôcť a takto si nájsť aj dobrých a správnych kamarátov.

List napísala a skutok vykonala Magdaléna Hrušková, v šk. roku 2022/2023 žiačka 5. triedy, ZŠ s MŠ Trakovice 10

D
LIST

Dobry čin na nete
Kolektív žiakov vymyslel projekt Nesed' doma pri compe, pod's nami von!

Tento list píšem za celú našu triedu – 7. B. zo Základnej školy Mierové námestie Handlová. V našej škole sa na hodinách etickej výchovy a informatiky často rozprávame o využívaní internetu aj o závislostiach. Je bežné, že mnohí naši kamaráti trávajú pri počítačových hrách celé popoludnia. Premýšľali sme, ako ich dostať von od počítačov a využiť pri tom silu internetu a sociálnych sietí. Čakajú nás dva mesiace prázdnin. Je to dlhá doba a niekedy je ťažké vymyslieť, ako tento čas stráviť. Internet nám pomáha informácie zdieľať a za krátky čas sa tieto informácie vedia rozšíriť medzi mnoho ľudí. A tak nám napadlo pripraviť krátky zoznam miest a atrakcií v našom najbližšom okolí, vhodných na výlety. Vyberali sme také miesta, ktoré sú zaujímavé, a tiež také, o ktorých vie málokto. Navyše, mnohé deti a ich rodiny nemajú finančné prostriedky na to, aby plánovali ďaleké výlety. A tak

sme do nášho zoznamu pridali aj výletné miesta, ktoré vás nebudú stáť ani euro. V projekte sa môžete dočítať krátku charakteristiku turistických atrakcií a dozviete sa výšku vstupného pre deti a dospelého. Každé miesto má svoju fotku s popisom. Ani my samotní sme nevedeli o niektorých zaujímavostiach, ktoré máme nablízku. Náš projekt sme zverejnili na webovej stránke školy a na Facebooku. Spropagovali sme ho aj medzi našimi spolužiakmi. Sociálne siete nám tentoraz boli priateľom a pomocníkom, pretože za pár dní sa o našom projekte dozvedelo mnoho našich kamarátov a potom pravdaže aj kamaráti tých kamarátov. Veď dobre vieme, akú lavínu vie sociálna sieť vytvoriť. Teraz už len budeme veriť, že naše nápady budú pre všetkých inšpiráciou a že svoj voľný čas budú naši rovesníci tráviť nie pri počítači, ale vonku v prírode.

List napísala a skutok vykonala Eliška Betková s kolektívom, v šk. roku 2022/2023 žiačka 7. triedy, ZŠ Mierové námestie 2551/27, Handlová

E
LIST

Dobry čin na nete
Maxim založil četovú skupinu pre spolužiakov

Zistil som, že naši rodičia zo 4. B majú skupinu. A tak mi napadlo, že spravím aj pre nás žiakov takúto skupinu. A to sa aj stalo. Síce tam niekedy niekto posielal videá z Youtube alebo z TikTok-u, ale veľa si tam píšeme úlohy a veci do školy. S našou triedou sme si založili stránku. Sme tam všetci žiaci z našej triedy. Píšeme si tam napríklad to, keď niekto v škole chýba a tak mu

tam napíšeme domácu úlohu. Dohodneme sa tam napríklad, či sa chceme niekde spoločne stretnúť alebo niekde niekoho pozvať. Keď nám v škole oznámia, že máme čosi spraviť alebo doniesť, tak to tým spolužiakom, čo chýbajú, napíšeme na stránku. Stránku založil náš spolužiak. Páči sa mi, že to spravil. Vieme sa cez to dohodnúť.

List napísali Tamara Rusnáková a Maxim Krajčí, skutok vykonal Maxim Krajčí, v šk. roku 2022/2023 žiaci 4. triedy, ZŠ s MŠ Rosina 624

Škola:	Trieda:
---------------	----------------

Zaznamenajte, prosím, počet pridelených hlasov k jednotlivým listom.

KATEGÓRIE	LIST A	LIST B	LIST C	LIST D	LIST E
1. ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA					
2. POMOC V RODINE					
3. POMOC ROVESNÍKOM					
4. POMOC ĽUĎOM					
5. POMOC PRÍRODE					
6. DOBRÝ NÁPAD					
7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN					
8. DOBRÝ ČIN NA NETE					

Počet hlasujúcich detí celkovo:

Podpis pedagóga:

ĎAKUJEME

všetkým deťom, ktoré svojím dobrým skutkom podporili dobro.

všetkým deťom, ktoré si všimli dobré skutky iných detí a napísali o nich.

pedagógom, že sa s deťmi rozprávali a motivovali ich, aby sa zapojili do ankety.

všetkým dospelým, ktorí deti citlivo a s láskou ocenili.

všetkým detským porotcom za podporu dobrých skutkov hlasovaním v detskej porote.

všetkým projektovým partnerom, priateľom, známym i neznámym ľuďom za podporu projektu.

detský čin roka

Radi Vám poskytneme podrobnejšie informácie o projekte:

OZ Detský čin roka
Námestie SNP 17, 811 06 Bratislava
Magdaléna Fábryová - koordinátorka projektu
Mobil: 0907 797 236
e-mail: magda.fabryova@detskycin.sk

www.detskycin.sk